

Морозова М. О.

здобувачка вищої освіти факультету менеджменту

Науковий керівник: **Полторак А. С.**

д-р екон. наук, професор,

завідувач кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування,

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

ОРГАНІЗАЦІЙНІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Сучасні фінансові установи функціонують у середовищі з високим рівнем кіберризиків, що зумовлює необхідність формування ефективних організаційних моделей менеджменту кібербезпеки. Зростання складності кібератак, збільшення обсягів оброблюваних даних та інтеграція цифрових сервісів вимагають системного підходу до захисту інформаційної інфраструктури. Ефективне управління кібербезпекою визначається рівнем зрілості процесів та спроможністю установи адаптуватися до нових загроз.

Рисунок 1. Основи кібербезпеки

Одним із ключових підходів до побудови системи управління безпекою фінансових установ є моделювання рівнів зрілості, що дозволяє оцінити структурну та процесну ефективність організації. Модель зрілості кібербезпеки дає змогу визначити, наскільки наявні ресурси, політики та технології відповідають актуальним викликам, та слугує основою для планування розвитку системи захисту [1].

Важливим елементом організаційної моделі є ситуаційний центр кібербезпеки, який забезпечує оперативний моніторинг, аналіз та реагування на інциденти. Такий центр виконує функції збору даних, кореляції подій, координації дій персоналу та підтримки прийняття управлінських рішень [2].

Для фінансових установ це критично, оскільки швидкість реагування часто визначає масштаб можливих збитків.

Однією з основ менеджменту кібербезпеки є оцінка сумарного ризику, яка

дозволяє комплексно визначити рівень загроз для об'єктів інфраструктури та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Використання таких методів дає можливість оптимізувати пріоритети інвестування у засоби захисту та забезпечити баланс між безпекою та витратами [3].

Ключовою складовою організаційних моделей є також механізми протидії інформаційним атакам, що включають моніторинг аномалій, виявлення шкідливої активності та мінімізацію наслідків порушення цілісності інформації.

Для фінансових організацій ці механізми є базовими, оскільки вони працюють з високочутливими даними клієнтів та транзакційними системами [4]. Організаційно-технічні моделі забезпечення кібербезпеки мають ґрунтуватися на актуальних правових вимогах, що регламентують порядок захисту даних, відповідальність суб'єктів та вимоги до систем моніторингу й реагування.

В умовах цифровізації фінансового сектору правова відповідність стає важливою частиною загальної архітектури менеджменту кіберзахисту [5].

У ширшому контексті управління безпекою фінансових установ інтегрується у національну систему кібербезпеки. Остання визначає державну політику, формує вимоги до суб'єктів фінансового ринку та сприяє розвитку партнерства між державними та приватними структурами у сфері кіберзахисту.

Таким чином, ефективні організаційні моделі управління безпекою у фінансових установах повинні поєднувати процесний підхід, оцінювання зрілості, ситуаційне управління, правові механізми та інтеграцію у загальнодержавну систему кіберзахисту. Це забезпечує підвищення стійкості фінансового сектору до сучасних кіберзагроз.

Список використаних джерел:

1. Худинцев М. М. Модель зрілості кібербезпеки: концепція та підходи до оцінювання. *Електроніка та інформаційні технології*. 2024. № 4. С. 85–92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ebpk_2024_4_13.
2. Котенко І. В., Лук'яненко А. С. Функціональна модель ситуаційного центру кібербезпеки. *Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія*. 2018. № 6(2). С. 43–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inftech_2018_6_2_7.
3. Білоус О. С. Методи оцінки сумарного ризику кібербезпеки об'єктів. *Управління розвитком складних систем*. 2019. № 2. С. 55–61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ydpb_2019_2_4.
4. Полторак А.С., Сухорукова А.Л., Бурковська А.І. Кібербезпека в системі трансформації управління бізнес-організацією. *Трансформація менеджменту бізнес-організацій: сучасні тренди та виклики* : колективна монографія. Київ : Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. 2021. С. 158-176. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10893>.